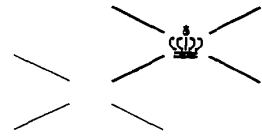


FORSVARSMINISTERIET



Forsvarsudvalget  
L 218 - Svar på Spørgsmål 1 - 16  
Offentligt

Folketingets Forsvarsudvalg  
Christiansborg

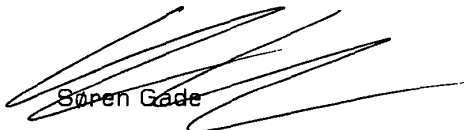
MODTAGFT

18 MAJ 2006  
Den Centrale Indlevering

17 MAJ 2006

Under henvisning til Forsvarsudvalgets skrivelser af henholdsvis 21., 26. og 27. april 2006 fremsender jeg hermed i 5 eksemplarer min besvarelse af udvalgets spørgsmål nr. 1 - 16 (FOU L 218).

Med venlig hilsen

  
Søren Gade

  
/Pernille V. Langeberg

Spørgsmål nr. 1:

"Kan ministeren oplyse, om der slet ingen grænser er for, hvad FE kan overføre af oplysninger til PET, for så vidt angår oplysninger om forbrydelser, og hvad FE kan modtage af oplysninger fra PET?"

Svar:

Bestemmelsen i § 13, stk. 4, omfatter alle oplysninger. Det er dog en betingelse for, at der kan ske videregivelse til Politiets Efterretningstjeneste, at videregivelsen skal have betydning for varetagelse af tjenesternes opgaver. Der henvises i øvrigt til min besvarelse af spørgsmål nr. 2.

Spørgsmål nr. 2:

"Kan ministeren oplyse mere præcist, hvilke oplysninger FE må viderebringe til PET i forbindelse med såkaldte tilfældighedsfund?"

Svar:

Det fremgår af punkt 4.2.6. i bemærkningerne til lovforslaget, at bestemmelsen omfatter alle oplysninger. Det er ikke muligt at præcisere dette yderligere, eftersom det afhænger af den konkrete oplysnings karakter. Det fremgår ligeledes af bemærkningerne, at det er en betingelse for, at der kan ske videregivelse af oplysninger til Politiets Efterretningstjeneste, at videregivelsen har betydning for tjenesternes arbejde.

Den tværministerielle arbejdsgruppe anfører i sin rapport, at videregivelse af oplysninger efter arbejdsgruppens opfattelse vanskeliggøres af den konkrete skønsmæssige vurdering, der i hvert enkelt tilfælde efter forvaltningsloven skal foretages i forbindelse med videregivelse af personoplysninger. Det anføres, at dette i særlig grad gør sig gældende i det konkrete efterretningsmæssige og operative samarbejde, hvor personoplysninger forekommer, og hvor en hurtig og effektiv videregivelse i særlig grad har betydning. Dette skal ifølge rapporten sammenholdes med, at efterretningsarbejde ofte har karakter af "at lægge et puslespil", hvor enkeltoplysninger ikke nødvendigvis har det belastende indhold, som en videregivelse isoleret set vil kræve, men hvor oplysningen, når den sammenkædes med andre oplysninger, kan være helt afgørende i sin betydning for det terrorforebyggende arbejde.

Med hensyn til gældende ret skal det bemærkes, at spørgsmålet om videregivelse af oplysninger mellem efterretningstjenesterne er reguleret af de generelle bestemmelser i forvaltningsloven. Såfremt der er tale om ikke-fortrolige oplysninger kan disse som udgangspunkt frit udveksles mellem offentlige myndigheder. Udveksling af fortrolige oplysninger og oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold kan udveksles under iagttagelse af visse betingelser, jf. forvaltningslovens § 28, stk. 2 og stk. 3. Efterretningstjenesterne kan således allerede i dag udveksle alle typer af oplysninger, når betingelserne i forvaltningsloven er opfyldt.

I forhold til gældende ret vedrørende udveksling af oplysninger mellem efterretningstjenesterne er det væsentligt at fremhæve, at bestemmelsen i lovforslagets § 13, stk. 4, bygger på, at spørgsmålet om, hvorvidt det er berettiget at videregive og indhente oplysninger i de tilfælde, der er omfattet af bestemmelsen, skal bedømmes efter § 13, stk. 4, og ikke efter andre regler om videregivelse, navnlig forvaltningsloven.

Det skal samtidig understreges, at lovgivningen allerede i dag indeholder en række særlige regler om videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder. Disse regler kan ses som udtryk for, at der i de pågældende sammenhænge har foreligget væsentlige grunde til at fravige de almindelige forvaltningsretlige regler. Af betydning for Forsvarets Efterretningstjeneste kan bl.a. peges på udlændingelovens § 45a.

Spørgsmål nr. 3:

"Vil ministeren anmode Justitsministeriet om en juridisk vurdering af, om ændringerne i § 13 indebærer, at FE kan spionere mod, overvåge samt registrere danske statsborgere og borgere bosat her i landet?"

Svar:

Forsvarets Efterretningstjeneste kan ikke spionere mod og overvåge danske statsborgere og borgere her i landet. Forsvarets Efterretningstjenestes virksomhed er rettet mod forhold i udlandet, jf. forsvarslovens § 13, stk. 2. I henhold til lovforslagets § 13, stk. 3, er der lagt op til, at Forsvarets Efterretningstjeneste i forbindelse med denne virksomhed kan modtage oplysninger om danske statsborgere og personer, der opholder sig i Danmark. En nærmere beskrivelse heraf fremgår af lovforslagets bemærkninger punkt 4.1.3. og punkt 4.1.4.

Jeg har forelagt ovenstående svar for Justitsministeriet, der ikke har bemærkninger hertil.

Spørgsmål nr. 4:

"Ministeren bedes redegøre for udvidelsen af FE's beføjelser som følge af lovforslaget."

Svar:

Det er ikke hensigten med lovforslaget at udvide Forsvarets Efterretningstjenestes opgaveportefølje. Formålet er derimod at skabe udtrykkelig hjemmel, og dermed tydeliggøre det faktum, at Forsvarets Efterretningstjeneste i forbindelse med sin virksomhed rettet mod forhold i udlandet kan medtage oplysninger om danske statsborgere og personer, der opholder sig i Danmark og videregive disse til Politiets Efterretningstjeneste, når dette vurderes at være af betydning for tjenestens opgaveløsning.

**Spørgsmål nr. 5:**

"Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt der eksisterer begrænsninger af FE's beføjelser efter lovforslagets vedtagelse."

**Svar:**

Begrænsningerne i Forsvarets Efterretningstjenestes beføjelser fremgår af forsvarslovens § 13, stk. 2, og har således ikke ændret sig med det foreliggende lovforslag.

Spørgsmål nr. 6:

"Er de tre eksempler nævnt i lovforslagets bemærkninger s. 5 udtryk for en udtømmende liste?"

Svar:

Nej. Der henvises i øvrigt til min besvarelse af spørgsmål nr. 2.

Spørgsmål nr. 7:

"Ministeren bedes redegøre for, hvilke begrænsninger FE er underlagt for så vidt angår forbrydelser, der kan videregives oplysninger om?"

Svar:

Begrænsningen består i, at videregivelsen skal have betydning for varetagelsen af tjene-  
sternes opgaver. Der henvises i øvrigt til min besvarelse af spørgsmål nr. 2, hvoraf det  
fremgår, at efterretningstjenesterne allerede i dag kan udveksle alle typer af oplysninger,  
både fortrolige og ikke-fortrolige samt oplysninger om enkeltpersoners rent private for-  
hold, når betingelserne i forvaltningsloven er opfyldt.



Spørgsmål nr. 8:

"Ministeren bedes redegøre for de nuværende samarbejdsprocedurer mellem FE og PET. I forlængelse heraf ønskes det oplyst, om der ikke allerede i dag videregives relevante oplysninger fra FE til PET?"

Svar:

Hensynet til tjenesternes virksomhed gør, at der ikke kan gives nærmere oplysning om karakteren af samarbejdet mellem tjenesterne.

Til den anden del af spørgsmålet henvises til min besvarelse af spørgsmål nr. 10.

Spørgsmål nr. 9:

"Det fremgår af lovforslagets bemærkninger s. 5, anden spalte øverst, at "FE" som led i sin almindelige virksomhed rettet mod forhold i udlandet af betydning for Danmarks sikkerhed, jfr. §13, stk. 2, modtager oplysninger om danske statsborgere og personer, der opholder sig i Danmark eller oplysninger med en dansk vinkel i øvrigt. Sådanne oplysninger kan have afgørende betydning for politiets evne til at imødegå terrorhandlinger eller andre meget alvorlige samfundstruende forbrydelser, herunder forbrydelser mod staten, og alene af den grund ville det efter Forsvarsministeriets opfattelse være uforsvarligt, hvis sådanne oplysninger ikke kunne medtages af FE, men i stedet skulle kasseres". Betyder det, at FE i dag kasserer vigtige oplysninger?"

Svar:

Der henvises til min besvarelse af spørgsmål nr. 10.

Spørgsmål nr. 10:

"Ministeren bedes redegøre for, om vedtagelse af lovforslaget er en forudsætning for, at vigtige oplysninger ikke kasseres?"

Svar:

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at den nærmere konkrete vurdering, som efter de nævnte almindelige regler i forvaltningsloven vil skulle foretages ved udveksling af fortrolige oplysninger mellem politiets og forsvarrets efterretningstjenester i almindelighed vil føre til, at de pågældende oplysninger lovligt kan videregives.

Dette hænger navnlig sammen med karakteren af de opgaver, som Forsvarets Efterretningstjeneste og Politiets Efterretningstjeneste varetager. Det fremgår af forsvarslovens § 13, stk. 2, at Forsvarets Efterretningstjeneste har til opgave at indsamle, bearbejde og formidle informationer i udlandet af betydning for Danmarks sikkerhed, herunder for danske enheder mv. i udlandet. Politiets Efterretningstjeneste har til opgave at overvåge, forebygge og modvirke foretagender og handlinger, som må antages at rumme en fare for rigets selvstændighed og sikkerhed samt den lovlige samfundsorden.

Der er for begge tjenesters vedkommende tale om varetagelse af opgaver af helt central sikkerhedsmæssig betydning, og der vil derfor i almindelighed være afgørende offentlige interesser, som taler for videregivelse af oplysninger, der har betydning for tjenesternes varetagelse af disse opgaver.

Den tværministerielle arbejdsgruppe anfører i sin rapport, at en række forhold taler for, at efterretningstjenesterne – uden at der i hvert enkelt tilfælde skal foretages en nærmere konkret vurdering i forhold til den enkelte oplysning – bør have adgang til at udveksle oplysninger. Arbejdsgruppen har i den forbindelse bl.a. peget på de usikkerhedsmomenter og det tidsforbrug, som de gældende regler er forbundet med for efterretningstjenesterne.

Bestemmelsen har således til formål at tilvejebringe et andet og mere hensigtsmæssigt retsgrundlag for et tæt og løbende samarbejde mellem de to tjenester.

Om behovet for bestemmelsen i § 13, stk. 4, kan også peges på, at det i rapporten fra den tværministerielle arbejdsgruppe om terrorbekæmpelse, anføres, at det vil være en forudsætning for etablering af det fælles center for antiterroranalyse, som der lægges op til i regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse, at der sikres et andet og bedre lovgrundlag for udveksling af oplysninger mellem tjenesterne.

**Spørgsmål nr. 11:**

"Ministeren bedes redegøre for, hvor det fremgår af lovforslaget, at der er tale om videregivelse af "tilfældighedsfund"?"

**Svar:**

Forsvarets Efterretningstjenestes efterretningsindhentning er rettet mod forhold i udlandet. Det er derfor en tilfældighed, hvis der herunder forekommer oplysninger om personer, der opholder sig i Danmark.

Det fremgår endvidere af bemærkningernes punkt 4.1.4., at det ikke med lovforslaget er hensigten at udvide Forsvarets Efterretningstjenestes opgaveportefølje til at rette fokus mod danske statsborgere eller personer, der opholder sig i Danmark.

Spørgsmål nr. 12:

"Vil ministeren yde teknisk bistand til ændringsforslag til § 13 stk., 3 og stk. 4 så det klart fremgår, at FE alene kan medtage oplysninger om danske statsborgere og personer bosat her i landet, for så vidt der er tale om mistanke om terror eller spredning af masseødelæggelsesvåben, samt at FE alene kan videregive oplysninger til PET, såfremt der er tale om mistanke om terror eller spredning af masseødelæggelsesvåben?"

Svar:

Forsvarets Efterretningstjeneste har til opgave at indsamle, bearbejde og formidle informationer om forhold i udlandet af betydning for Danmarks sikkerhed, herunder for danske militære enheder og andre, som er udsendt til løsning af internationale opgaver. Den efterretningsmæssige virksomhed er rettet mod forhold i udlandet, hvor Forsvarets Efterretningstjeneste bl.a. indhenter militære, politiske, økonomiske og teknisk-videnskabelige informationer af betydning for danske sikkerhedsinteresser.

Forsvarets Efterretningstjenestes virksomhed omfatter således andet end terror og spredning af masseødelæggelsesvåben, ligesom begrebet danske sikkerhedsinteresser rækker videre end terror og spredning af masseødelæggelsesvåben. På den baggrund er det min opfattelse, at det vil være uhensigtsmæssigt at indsætte en begrænsning i § 13, stk. 3. I den forbindelse lægger jeg tillige vægt på, at selv om der ikke er tale om oplysninger relateret til terror og spredning af masseødelæggelsesvåben kan der godt være tale om oplysninger, der har betydning for danske sikkerhedsinteresser, herunder andre meget alvorlige samfundstruende forbrydelser og forbrydelser mod staten.

Til spørgsmålet om en afgrænsning i videregivelsesbestemmelsen, jf. § 13, stk. 4, skal jeg henlede opmærksomheden på, at der ikke eksisterer en sådan afgrænsning i den gældende lovgivning, jf. forvaltningslovens § 28.

Forslaget vil derfor reelt medføre, at spørgsmålet om, hvorvidt det er berettiget at videregive oplysninger om terror og spredning af masseødelæggelsesvåben skal vurderes efter den nye bestemmelse i forsvarslovens § 13, stk. 4, mens spørgsmålet om, hvorvidt det er berettiget af videregive alle andre oplysninger skal vurderes efter forvaltningslovens regler. En sådan ordning vil efter min bedste overbevisning ikke være hensigtsmæssig.

Bilag til forsvarsministerens  
skrivelse af **7 MAJ 2006**

(FOU L 218 – Spørgsmål 13)

Spørgsmål nr. 13:

"Kan ministeren støtte ændringsforslag?, som nævnt i spørgsmål nr. 12?"

Svar:

Der henvises til min besvarelse på spørgsmål 12.

Spørgsmål nr. 14:

"Indebærer forslaget § 13 stk., 3, at FE fremover kan oprette eller have selvstændige registre over danske statsborgere eller personer bosat her i landet?"

Svar:

Det kan være tilfældet såfremt sådanne personer har forbindelse til forhold i udlandet af betydning for Danmarks sikkerhed, herunder for danske enheder m.v. i udlandet.

Forsvarets Efterretningstjeneste sikkerhedsgodkender bl.a. ansatte i forsvaret og i Forsvarsministeriet. Som en konsekvens heraf er Forsvarets Efterretningstjeneste også i dag i besiddelse af oplysninger om danske statsborgere. Denne registrering er underlagt Wamberg-udvalgets kontrol.

Det er ligeledes hensigten, at Forsvarets Efterretningstjenestes beføjelser i henhold til den nye § 13, stk. 3, skal underkastes Wamberg-udvalgets kontrol.

**Spørgsmål nr. 15:**

"Indebærer forslaget § 13 stk., 4, at FE, efter anmodning fra PET kan videregive oplysninger til PET om eksempelvis familie til udlændinge bosat her i landet?"

**Svar:**

Det vil alene kunne ske, såfremt sådanne oplysninger skal fremskaffes i udlandet og har betydning for Politiets Efterretningstjenestes arbejde. Det skal understreges, at såfremt Politiets Efterretningstjeneste efterforsker en konkret sag, sker dette i henhold til de gældende retningslinjer herfor, herunder retsplejelovens bestemmelser.



Spørgsmål nr. 16:

"Indebærer forslaget, at PET kan anmode FE om at foretage en undersøgelse herhjemme eller i udlandet, der kan have betydning for PET's arbejde?"

Svar:

Forsvarets Efterretningstjenestes efterretningsvirksomhed er alene rettet mod forhold i udlandet. Forslaget ændrer ikke ved efterretningstjenestens mulighed for at bistå Politiets Efterretningstjeneste ved undersøgelser herhjemme, som foregår på Politiets Efterretningstjenestes ansvar og i henhold til retsplejelovens bestemmelser.

( )

( )